

BILAG

Styringsaftale 2015

Bilag 1: Tilbud der er omfattet af Styringsaftalen	1
Bilag 2: Tilbud der alene kan være omfattet af Styringsaftalens takstprincipper.....	2
Bilag 3: Det lovmæssige grundlag	2
Bilag 4: Takstoversigt.....	2
Bilag 5: Håndtering af lukning af tilbud eller selvstændige økonomiske afdelinger.....	2
Bilag 6: Vejledende fortolkningsbidrag vedrørende regulering af takster.....	3
Bilag 7: Prisstruktur	10
Bilag 8: Enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger	12
Bilag 9: Afregningsregler/betalingsaftaler	12
Bilag 10: Takstberegning	14
Bilag 11: Notat om sociale tilbud, der har behov for særlig opmærksomhed	20

Bilag til Styringsaftalen

Bilag 1: Tilbud der er omfattet af Styringsaftalen

Det specialiserede socialområde

Styringsaftalen omfatter følgende tilbud, jf. Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde af den 20. august 2013:

- 1) Særlige dagtilbud efter § 32 i lov om social service.
- 2) Særlige klubtilbud efter § 36 i lov om social service.
- 3) Generelt godkendte plejefamilier og generelt godkendte kommunale plejefamilier efter § 66, nr. 1 og 2, i lov om social service, jf. lovens § 142, stk. 1, nr. 1.
- 4) Opholdssteder for børn og unge efter § 66, nr. 5, i lov om social service.
- 5) Døgninstitutioner efter § 66, nr. 6, lov om sociale service.
- 6) Tilbud om behandling af stofmisbrugere efter § 101 i lov om social service.
- 7) Beskyttet beskæftigelse efter § 103 i lov om sociale service.
- 8) Aktivitets- og samværstilbud efter § 104 i lov om social service.
- 9) Botilbud, forsorgshjem og kvindekrisecentre mv. efter §§ 107-110 i lov om social service.
- 10) Hjælpemiddelcentraler, jf. § 5, stk. 2, i lov om social service.
- 11) Almene ældreboliger, der ejes af en region, en kommune, en almen boligorganisation eller en selvejende institution, og som er tilvejebragt med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.
- 12) Plejeboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap.
- 13) Køb af specialrådgivningsydelser i tilknytning til de konkrete tilbud, der er omfattet af Styringsaftalen, jf. § 11, nr. 1.

Specialundervisningsområdet

Styringsaftalen omfatter regionale specialundervisningstilbud jf. Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på specialundervisningsområdet af den 28. april 2012:

- 1) De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der drives af regionsrådet i henhold til § 20, stk. 3, i lov om folkeskolen og § 1, stk. 2, i lov om specialundervisning for voksne.
- 2) Undervisningstilbud for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder (kommunikationscentre), der drives af regionsrådet i henhold til § 1, stk. 3, i lov om specialundervisning for voksne.

Kommunikationscentre:

Endvidere er kommunale kommunikationscentre omfattet af Styringsaftalen

Tilbud med driftsoverenskomst:

Tilbud drevet med driftsoverenskomst er omfattet af Styringsaftalen hvis:

- Tilbuddet følger alle principper i Styringsaftalen
- Tilbuddet er indberettet til Styringsaftalen, som enten klyngetilbud eller et højt specialiseret tilbud med regional betydning

Bilag 2: Tilbud der alene kan være omfattet af Styringsaftalens takstprincipper

I februar 2007 besluttede kommunaldirektørkredsen, at tilbud til adfærdsvanskelige børn og unge, specialundervisning samt misbrugsområdet, der lovgivningsmæssigt ligger uden for rammeaftalen, i 2008 og fremadrettet er omfattet af rammeaftalens takst- og ydelsesprincipper. Denne aftale retter sig derfor ligeledes til dette område, med mindre der aftales andet.

Bilag 3: Det lovmæssige grundlag

De fælles retningslinjer for takst- og ydelsesstrukturen i Syddanmark baserer sig på følgende regelsæt og vejledninger:

Bekendtgørelse af 20. august 2013 om rammeaftaler mv. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde af den 20. august 2013 samt Lov om specialundervisning § 6 h

Vejledningen til bekendtgørelsen om rammeaftaler mv.

Bekendtgørelse af 20. juni 2007 om omkostningsbaserede takster for kommunale tilbud.

Lov om socialservice af den 20. marts 2014

Bekendtgørelse af 19. maj 2011 om aflønning og befordringsudgifter m.v. i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb og aktivitets- og samværstilbud

Indenrigsministeriet: Budget og regnskabssystem for kommuner og regioner. Denne opdateres løbende på ministeriets hjemmeside.

Bilag 4: Takstoversigt

Takstoversigten ligger klar ultimo 2014. Den kan findes på: www.socialsekretariatet.dk

Bilag 5: Håndtering af lukning af tilbud eller selvstændige økonomiske afdelinger

Opgørelse af belægningsdage:

Efterreguleringen fordeles forholdsmæssigt mellem betalingskommunerne efter det samlede antal anvendte belægningsdage i to regnskabsår forud for det år, hvori beslutning om lukning af tilbud eller en selvstændig økonomisk afdeling træffes. Denne fordelingsmodel er også gældende, såfremt et tilbud har skiftet driftsherre i perioden.

Reglen om efterregulering gælder for følgende:

- Tilbuddet eller afdelingen skal have et selvstændigt budget med egne takster. Tilbuddet eller afdelingen kan godt have fælles ledelse med andre tilbud eller afdelinger, men der skal være en klar fordelingsnøgle af fællesudgifterne, som skal kunne dokumenteres.
- Der må ikke i forbindelse med tidligere efterreguleringer af mer- og mindreforbrug være sket krydssubsidiering i forhold til takster på andre tilbud eller selvstændige økonomiske afdelinger. (Med tidligere menes mindst 2 år tilbage).
- I forbindelse med indberetning af taksterne skal det oplyses, hvilke tilbud og afdelinger, der efter ovenstående definition, er selvstændige tilbud, samt hvilke ydelser, der er i de pågældende tilbud.

Bilag 6: Vejledende fortolkningsbidrag vedrørende regulering af takster

Model for indregning af overskud eller underskud i taksterne

Udgangspunktet for modellen er det samlede faktiske provenu i regnskabsåret, hvilket er det samlede antal belagte dage gange de relevante takster. Dette holdes op mod det omkostningsbaserede regnskab. Forskellen mellem det faktiske provenu og det omkostningsbaserede regnskab udgør over- eller underskuddet. Der skal derefter tages stilling til, hvad der skal genbevilges i det efter følgende regnskabsår samt hvad der skal indgå i takstberegningen år 2 efter regnskabet. Over- eller underskud (op til +/- 5 % af det omkostningsbaserede budget) kan overføres til næste års driftsramme, mens over- eller underskud der ikke overføres indgår i takstberegningen 2 år efter.

Modellen tager udgangspunkt i, at tilbuddene styres i forhold til deres driftsbudget og ikke i forhold til tilbuddenes samlede omkostninger og takstindtægter. Når det drejer sig om forskellen mellem tilbuddenes budget og regnskab anvendes "mindreforbrug" og "merforbrug". Mens "overskud" og "underskud" anvendes for forskellene mellem takstprovenuet og det omkostningsbaserede regnskab.

Modellen er delt i 2:

I den **første del** beregnes det samlede over- eller underskud reguleret for overførsler fra foregående år. Dette er i tabel 1 vist fra A1 til A5.

- Det samlede provenu fremgår af regnskabet, såfremt der foretages intern afregning. Såfremt der ikke foretages intern afregning, kan provenuet beregnes som antallet af belægningsdage gange med den takst, der er opkrævet. **A1 i tabel 1.**
- Det faktiske afregningsgrundlag er det beløb, der skulle være opkrævet i forhold til det faktiske regnskab for året. Dette kan opgøres ved at benytte skabelonen til beregning af taksten med indsættelse af de endelige regnskabstal i stedet for budgettal. Dette er **A2 i tabel 1.**
- Der skal korrigeres for overførsler fra foregående år. Mindreforbrug, der er overført fra tidligere år, skal trækkes ud, da der er betalt for det én gang og modsat skal merforbrug fra tidligere år lægges til, da der ikke er betalt dette. Dette er **A3 i tabel 1**

- **A2 + A3** er det samlede regulerede regnskab inkl. overførsler fra året før. **Dette er A4 i tabel 1.**
- A5: Forskellen mellem A1 og A4 er det samlede korrigerede over- eller underskud. Er beløbet positivt er der opkrævet for meget og er det negativt er der opkrævet for lidt.

I **andel del** beregnes, hvad taksterne skal reguleres med i år 2, når der korrigeres for overførsel af tilbuddenes mer- og mindreforbrug til det følgende budget år.

- Den enkelte driftsherre kan i de efterfølgende budgetår genbevilge tilbuddets mer-/mindreforbrug i henhold til egne regler, der kan dog kun overføres max plus/minus 5 % i forhold til det samlede omkostningsbaserede budget. **Dette er A6 i tabel 1.**
- Den del af det korrigerede over- og underskud, der ikke genbevilges, skal indregnes i takster senest 2 år efter. Dette er forskellen mellem A5 og A6 som er lig A7 i tabel 1. Er A7 positiv skal taksterne i år 2 nedreguleres og omvendt. Det bør bemærkes, at for de driftsherrer, der selv bruger en del af pladserne, vil de budgetmæssige konsekvenser være et mindre beløb end i A7. Idet de eksterne indtægterne kun påvirkes med den andel af pladserne, der sælges og dermed ikke med det fulde beløb i A7.

Tabel 1: Beregning af over- og underskud.		
Bemærkning	Forklaring	Henvisning
Samlet faktisk provenu	Samlede takst indtægter, hvis der anvendes intern afregning alternativt kan anvendes takst gange faktiske belægningsdage	A1
Faktisk afregningsgrundlag	Det omkostningsbaserede regnskab. Takst skabelonen kan med fordel anvendes.	A2
Mer/mindreforbrug som er overført fra foregående år	Mindreforbrug (-) som er overført fra tidligere år skal trækkes ud, da der er betalt for dem og modsat skal merforbrug(+) fra tidligere år lægges til, da der ikke er betalt dette	A3
Det faktisk korrigerede regnskab, der skal indgå i beregningen	Regnskab minus overskud fra foregående år. (+ -) Regnskab plus underskud overskud fra foregående år. (--)	A4=A2+A3
Samlet regulering inkl. overførsler fra året før.	Overskud = plus Underskud = minus	A5=A1-A4
Tilbuddets mer- eller mindreforbrug, der genbevilges i følgende budgetår	Overføres til følgende budgetår Mindreforbrug (+) trækkes ud Merforbrug (-) lægges til	A6
Rest overføres til takstberegningen år 2 efter regnskabet	Er a7 plus skal taksten reduceres og modsat er den negativ skal taksten forhøjes på baggrund af overførslen	A7=A5-A6

Nedenfor er der givet en kort vejledning til de enkelte punkter samt en række eksempler på konkrete beregninger.

Vejledning til indberetning

A1:

Det samlede provenu vil fremgå af regnskabet, når der foretages intern afregning. Alternativt kan provenuet beregnes som antallet af belægningsdage gange med de anvendte takster.

A2:

Udgangspunktet for beregningen af det faktiske afregningsgrundlag er regnskabstallene for driften, som indtastes i den skabelon, der er afvendt til takstberegningen.

Hensættelse til tjenestemandspensioner Indregnes med de faktiske hensættelser eller udgifterne til forsikring, der skal dog korrigeres for de beløb, der allerede er indregnet i delingsaftalen.

Mer- og mindreforbrug fra år -2, som skal indregnes i taksterne, medtages ligeledes.

Til forrentning og afskrivning anvendes ligeledes tallene for beregning af taksterne. Det betyder, at renten er den samme, som ved beregningen af taksterne. Der skal dog korrigeres for driftsudgifter, der konverteres til anlægsudgifter. Større anskaffelser finansieret over driften må ikke tælle med 2 gange i takstberegningen. Hvis anskaffelsen af for eksempel en bus indgår i de følgende års takster med forrentning og afskrivning, må den ikke også indgå i anskaffelsesårets driftsregnskab med anskaffelsesudgiften, men alene med dette års forrentning og afskrivning. Ligeledes skal der korrigeres, hvis der er fundet fejl i forrentning og afskrivning.

Overhead og udviklingspulje skal indregnes på baggrund af de faktiske udgifter.

A3:

Der korrigeres for mer-/mindreforbrug fra tidligere år, som er overført. Mindreforbrug fra året før skal trækkes ud, da der er betalt for dem og modsat skal merforbrug lægges til, da der ikke er betalt dette.

A4:

Det faktiske afregningsgrundlag reguleret for overførsler fra foregående år.

A5:

Den samlede regulering er forskellen mellem A1 og A4. Er der plus er der opkrævet for meget, og er der minus, er der opkrævet for lidt.

A6:

På baggrund af tilbuddenes driftsregnskab fastsættes i henhold til kommunens/regionens overførselsregler hvad, der skal overføres til det følgende års budget. Der kan dog maksimalt overføres plus/minus 5 % af det samlede takstberegningsgrundlag, der blev brugt ved beregning af taksterne.

A7:

Forskellen mellem A5 og A6 skal indregnes i taksterne 2 år efter.

Eksempler på konkrete beregninger

1.		
Der er et samlet overskud på 400.000 kr., men tilbuddet har et overskud på 400.000 kr., der overføres til følgende budgetår. Overskuddet har derfor ingen konsekvenser for takstberegningen i år 2.		
<i>Del 1:</i>		
A1	Samlet provenu (10.400 dage * 1000)	10.400.000
A2	Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	10.000.000
A3	- Overførsel fra forrige budgetår	0
A4	= Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	10.000.000
A5	Reguleret overskud (A1-A4)	400.000
<i>Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel</i>		
M	Tilbuddets budget	9.000.000
M	- Tilbuddets regnskab	8.600.000
M	- Mindreforbrug	400.000
<i>Del 2</i>		
A6	Mindreforbrug, der genbevilges	400.000
A7	- Regulering af taksten i år 2 (A5-A6)	0.000
2.		
Tilbuddet har sparet et driftsbeløb på 200.000 kr., som overføres til næste års drift. Men samlet er der et overskud på 400.000 kr. Derfor er skal takster i år 2 nedskrives med forskellen på 200.000 kr..		
<i>Del 1:</i>		
A1	Samlet provenu (10.400 dage * 1000)	10.400.000
A2	Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	10.000.000
A3	- Overførsel fra forrige budgetår	0
A4	= Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	10.000.000
A5	Reguleret overskud (A1-A4)	400.000
<i>Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel</i>		
M	Tilbuddets budget	9.000.000
M	- Tilbuddets regnskab	8.800.000
M	- Mindreforbrug	200.000
<i>Del 2</i>		
A6	Mindreforbrug, der ønskes genbevilget.	200.000
A7	- Regulering af taksten i år 2 (nedskrives) A5-A6	200.000

3.
 Der er et samlet overskud på 200.000 kr., men tilbuddet har et mindreforbrug på 400.000 kr., der overføres til følgende budgetår. Der overføres derved mere end overskuddet, hvorfor den skal ske en opregulering af taksterne i år 2 med 200.000 kr.

Del 1:

A1	Samlet provenu (9.600 dage * 1000)	9.600.000
A2	Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	9.400.000
A3	- Overførsel fra forrige budgetår	0
A4	= Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	9.400.000
A5	Reguleret overskud (A1-A4)	200.000

Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel

M	Tilbuddets budget	9.000.000
M	- Tilbuddets regnskab	8.600.000
M	- Mindreforbrug	400.000

Del 2

A6	Mindreforbrug, der genbevilges	400.000
A7	- Regulering af taksten i år 2 opskrives(A5-A6)	-200.000

4.
 Tilbuddet har sparet et driftsbeløb på 400.000 kr., som overføres til næste års drift. Samtidig har der været en overført et mindre forbrug fra forrige budget år på 200.000 kr. Dermed bliver det regulerede overskud lig med nul. Der skal dog fortsat overføres 400.000 kr. som skal indregnes i taksterne i år 2. Der skal taksterne i år 2 opskrives med 400.000 kr.

Del 1:

A1	Samlet provenu (10.400 dage * 1000)	10.400.000
A2	Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	10.600.000
A3	- Overførsel fra forrige budgetår (mindreforbrug)	-200.000
A4	= Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	10.400.000
A5	Reguleret overskud (A1-A4)	000.000

Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel

M	Tilbuddets budget	9.000.000
M	- Tilbuddets regnskab	8.600.000
M	- Mindreforbrug	400.000

Del 2

A6	Mindreforbrug, der genbevilges.	400.000
A7	- Regulering af taksten i år 2 (opskrives) A5-A6	-400.000

5.
Der er et samlet reguleret overskud på 200.000 kr., idet der er overført et merforbrug på 200.000 kr. Tilbuddet har haft et mindreforbrug på 400.000 kr., der overføres til følgende budgetår. Taksterne i år 2 skal derfor opreguleres med 200.000 kr., hvilket er forskellen mellem det regulerede overskud på 200.000 kr. og overførslen på 400.000 kr.

Del 1:

A1	Samlet provenu (10.400 dage * 1000)	10.400.000
A2	Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	10.000.000
A3	- Overførsel fra forrige budgetår af et merforbrug	+200.000
A4	= Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	10.200.000
A5	Reguleret overskud (A1-A4)	200.000

Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel

M	Tilbuddets budget	9.000.000
M	- Tilbuddets regnskab	8.600.000
M	- Mindreforbrug,	400.000

Del 2

A6	Mindreforbrug, der ønskes genbevilget.	400.000
A7	- Regulering af taksten i år 2 (opskrives) (A5-A6)	-200.000

6.
Tilbuddet har sparet et driftsbeløb på 100.000 kr., som overføres til næste års drift. Men samlet er der et reguleret underskud på 300.000 kr., idet der er overført et mindreforbrug fra sidste år på 200.000 kr. Takster i år 2 opreguleres med forskellen på 200.000 kr..

Del 1:

A1	Samlet provenu (18.000 dage * 500)	9.000.000
A2	Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	9.500.000
A3	- Overførsel fra forrige budgetår af et mindreforbrug	-200.000
A4	= Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	9.300.000
A5	Reguleret underskud (A1-A4)	-300.000

Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel

M	Tilbuddets budget	9.000.000
M	- Tilbuddets regnskab	8.900.000
M	- Mindreforbrug	100.000

Del 2

A6	Mindreforbrug, der genbevilges.	100.000
A7	- Regulering af taksten i år 2 (opskrives) A5-A6	-400.000

7.		
Der er et samlet reguleret overskud på 800.000 kr., idet der skal reguleres for et overført merforbrug på 200.000 kr. Tilbuddet har et mindreforbrug på 700.000 kr., heraf overføres 3 % til følgende budgetår, i henhold til kommunens overførselsregler. Der overføres dermed 270.000 kr. Resten af overskuddet, indregnes i taksterne i år 2. Der kan de på den baggrund nedreguleres med 530.000 kr.		
<i>Del 1:</i>		
A1	Samlet provenu (21.600 dage * 500 kr.)	10.800.000
A2	Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	9.800.000
A3	- Overførsel fra forrige budgetår (merforbrug)	+200.000
A4	= Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	10.000.000
A5	Reguleret overskud (A1-A4)	800.000
<i>Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel</i>		
M	Tilbuddets budget	9.000.000
M	- Tilbuddets regnskab	8.300.000
M	- Mindreforbrug	700.000
<i>Del 2</i>		
A6	Mindreforbrug, der genbevilges.	270.000
A7	- Regulering af taksten i år 2 (nedskrives) (A5-A6)	530.000
8.		
Tilbuddet har et merforbrug på 400.000 kr., heraf overføres 300.000 kr. til næste års drift. Provenuet er på 20.000.000 kr., og det faktiske afregningsgrundlag er på 20.400.000 kr., samtidig har der været en overført et merforbrug fra forrige budget år på 200.000 kr. Dermed bliver det regulerede underskud på 600.000. Taksterne i år skal således opskrives med 300.000 kr.		
<i>Del 1:</i>		
A1	Samlet provenu (10.000 dage * 2.000)	20.000.000
A2	Faktisk afregningsgrundlag ud fra regnskabet	20.400.000
A3	- Overførsel fra forrige budgetår (merforbrug)	+200.000
A4	= Reguleret afregningsgrundlag (A2+A3)	20.600.000
A5	Reguleret underskud (A1-A4)	-600.000
<i>Mellem regning – beregning af tilbuddets overførsel</i>		
M	Tilbuddets budget	19.000.000
M	- Tilbuddets regnskab	19.400.000
M	- Merforbrug	-400.000
<i>Del 2</i>		
A6	Merforbrug, der genbevilges.	-300.000
A7	- Regulering af taksten i år 2 (opskrives) A5-A6	-300.000

Bilag 7: Prisstruktur

Under Styringsaftalen kan der anvendes tremodeller for fastsættelse af takster:

- En takststruktur, der bygger på takster, som er gennemsnitlige og rummelige, men med mulighed for differentiering.
- En takststruktur, der er baseret på ydelsespakker.
- En abonnementsordning

Gennemsnitlige takster med mulighed for differentiering

Denne takststruktur, som har været anvendt siden den første rammeaftale i 2007, bygger på følgende principper:

- Få takster for hvert tilbud
- Begrænsning af tillægsydelser til særlige situationer

Principperne skal sikre, at takststrukturen er enkel og let at administrere for tilbuddene, kommuner og regionen.

Formålet er, at fastholde uændrede takster i Styringsaftaleperioden for at sikre økonomisk forudsigelighed indenfor det enkelte år for udbyder og køber. Den enkelte borger kan have et meget svingende funktionsniveau med svingende behov for bistand, pleje og omsorg. Det er derfor vigtigt, at takststrukturen udformes på en sådan måde, at den giver det enkelte tilbud mulighed for en fleksibel ressourceudnyttelse indenfor tilbuddets samlede ramme. Ressourcer, som én borger har særlig behov for den ene dag, skal den næste dag uden problemer kunne flyttes til en anden borger, hvis der er behov for det.

Indholdet i tilbuddene må nødvendigvis ses i sammenhæng. De enkelte delydelser, som dagligdagen og det pædagogiske arbejde eventuelt kan deles op i, kan ikke stå alene, men vil for den overvejende dels vedkommende være hinandens forudsætning og tilsammen udgøre det behandlingsmæssige eller pædagogiske fundament for tilbuddet. Denne "pakke" af delydelser definerer tilbuddets basistilbud, og taksten er betalingen for denne. Det betyder, at de enkelte takster så vidt muligt skal omfatte et så bredt felt af ydelser, at hyppige forhandlinger om behovet for tillægstakster for supplerende ydelser undgås.

Takststrukturen på det enkelte tilbud

Der skal som udgangspunkt beregnes én takst for hver gruppe af borgere, som, hvad personaleressourcer angår, modtager ydelser af et ensartet omfang, og som indgår i samme faglige og driftsmæssige sammenhæng. Borgere på samme afdeling vil oftest have samme takst, men der kan dog også være flere takster på samme afdeling. Taksterne bør differentieres, når personudgifterne mellem grupper af borgere bliver stor. Det vil typisk være forskelle på 150.000 til 175.000 kr. på botilbud og på 30.000 til 50.000 kr. på dagtilbud. Det er den enkelte udbyders vurdering, hvornår der skal foretages en takstdifferentiering.

Omvisitering i forhold til takstgrupper

I tilbud, hvor der er differentierede takster, forudsættes der enighed mellem handlekommune og udbyder (omvisitering), hvis borgeren skal indplaceres i en anden takstgruppe end den, borgeren oprindeligt er indplaceret i.

Takststruktur baseret på ydelsespakker

Der ses en stigende tendens til at udbydere udarbejder en takststruktur baseret på ydelsespakker.

Der er i Styringsaftalen enighed om følgende fælles principper, der kan understøtte arbejdet med takststrukturer og ydelsespakker:

- En fælles grundtakst, som bl.a. kan indeholde administration, omkostninger vedr. bygninger, samt eventuelt nattevagt. Grundtaksten er afhængig af den enkelte geografiske enhed blandt andet fordi bygningerne kan etableres og drives efter forskellige lovgrundlag (serviceloven, almenboligloven) og på grund af forskelle i forrentning og afskrivninger.
- Ydelsespakkerne skal på den ene side være så økonomisk smalle, at det sikres, at udgiften svarer til de ydelser, der modtages. Men skal samtidig være så rummelige, at det begrænser antallet af pakkeskift.
- Ved overgang fra de traditionelle takstberegningssystemer til et nyt baseret på ydelsespakker forudsættes det, at de samlede driftsomkostninger (takstgrundlaget) ikke øges (under forudsætning af uændret støtte- og plejebenhov). Med en takststruktur baseret på ydelsespakker skal der være opmærksomhed omkring incitamenterne til at reducere udgifterne for borgeren.
- Principperne for efterregulering er de samme uanset takststruktur.

Abonnementsordning

Social-, børne- og integrationsministeriet har varslet en revision af reglerne for takstberegning på det sociale område. Der forventes hermed, at der bliver mulighed for at fravige takstprincippet og i stedet indgå aftale om abonnementsordninger eller andre ordninger, der indebærer fælles finansiering uden direkte sammenhæng til anvendelsen af tilbuddene. Ministeriet betragter muligheden for abonnementsordninger som et væsentligt element i muligheden for at understøtte efterspørgslen efter de mest specialiserede tilbud.

Med forbehold for ministeriets nærmere udformning af reglerne om abonnementsordninger gælder følgende i 2015 i region Syddanmark.

Indførelse af og udformningen af abonnementsordninger forudsætter gensidig accept fra de berørte kommuner. Abonnementsordningen skal være gennemskelig. Der må ikke ske sammenblanding mellem abonnementsordningers økonomi og de takstfinansierede ydelsers økonomi.

Bilag 8: Enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger

Hovedreglen er, at taksterne beregnes for grupper af borgere. Der vil dog være tilfælde, hvor enkeltpersoner har så afvigende behov i forhold til gennemsnittet, at det vil være relevant at operere med individuelle takster for dem i form af særforanstaltninger eller enkeltmandsprojekter.

En særforanstaltning er en foranstaltning, som etableres i en eksisterende plads, men til en særlig takst, der afviger fra den godkendte takst for pladsen. Ved ophør af en særforanstaltning kan pladsen benyttes af en ny borger til almindelig takst.

Et enkeltmandsprojekt er en foranstaltning, hvor der oprettes en ny plads udover de godkendte pladser og til en særlig takst. Pladsen, der er knyttet til et enkeltmandsprojekter, bortfalder, når enkeltmandsprojektet ophører.

Etablering af særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter skal ikke godkendes i Socialdirektørkredsen, og skal ikke annonceres forud i Styringsaftalen. Taksterne skal ikke indberettes i forbindelse med den almindelige takstberegningsprocedure, men forbruget på området skal opgøres i forbindelse med analyse af taksterne for det foregående år.

Følgende betingelser skal være opfyldt, når særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter etableres.

Der skal være enighed om foranstaltningen og betalingen mellem handlekommune og udbyder, inden foranstaltningen sættes iværk.

- Aftaler om særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter skal altid indgåes med udbyderen på centralt- / forvaltningsniveau.
- Vilkår for betaling af særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter, herunder etableringsomkostninger, opsigelsesvarsler og eventuelle særlige regnskabsaflæggelser, skal præciseres i aftalerne mellem handlekommune og udbyder.
- Takstberegningen skal under alle omstændigheder tage udgangspunkt i princippet om omkostningsbaserede takster.

Særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter skal opfattes som foranstaltninger, der er knyttet til enkeltpersoner. Er der behov for, at flere borgere skal indplaceres på en afvigende takst i forhold til tilbuddets øvrige takster, bør der oprettes en differentieret takst, som angivet i bilag 7.

Bilag 9: Afregningsregler/betalingsaftaler

Afregningsregler

Udbyderen sender månedlige afregninger til betalingskommunerne. Fristen for betaling fastsættes til 1 måned. Betalingerne skal ske elektronisk. Senere betalinger end 1 måned påføres morarenter.

Regningen betales uanset enighed om regningens størrelse. Er der uenighed om en regning, meddeles dette til udbyderen, og udbyderen foretager de nødvendige berigtigelser i kommende afregning. Princippet er nødvendigt, hvis afregningssystemerne skal fungere effektivt.

På specialundervisningstilbud betales der takst pr. døgn/dag, jf. dog nedenfor. Et skoleår har 365 dage, hvor skoleåret starter den 1. august og slutter den 31. juli. Der kan ikke opsiges til ophør af betaling den 30. juni, da ophør ved skoleårets afslutning betyder afregning til 31. juli.

På specialundervisningstilbud, hvor eleverne som hovedregel indskrives for et år af gangen, og hvor eleverne bor på skolen, beregnes taksten for henholdsvis undervisningstilbuddet og døgntilbuddet på grundlag af 11 måneder. Skoleåret starter den 1. august og slutter den 30. juni. Juli er betalingsfri.

Betalingsaftaler

Kommuner, der køber ydelser i andre kommuner eller hos Region Syddanmark, indgår en betalingsaftale med den enkelte udbyder. Betalingsaftalen skal indeholde alle nødvendige detailoplysninger til brug for afregningen og tilpasses de afregningssystemer, der anvendes i kommunerne og Region Syddanmark.

Betalingsaftalen skal som minimum omfatte:

- Information om hvem der er handlekommune, samt hvem der er betalingskommune
- Oversigt over tilbuddets indhold, herunder hvilken bevillingsparagraf, det indgår i
- Bevillingsomfanget for eventuelle enkeltydelser
- Startdato og priser for eventuelle enkeltydelser
- Opsigelsesvarsel følger de normale regler, men for særforanstaltninger og enkeltmandsprojekter kan andet aftales

Ændringer i et aftalt tilbud skal aftales efter samme retningslinjer.

Betalingsaftalen indgås mellem handlekommune og udbyder. I de tilfælde, hvor der er anden betalingskommune, skal kommunen afregne efter den indgåede betalingsaftale mellem handlekommune og udbyder.

Handlekommunen skal sikre tidlig information til betalingskommunen (i de tilfælde hvor handle- og betalingskommune ikke er den samme) om, hvilke beslutninger der træffes vedrørende ændring af tilbud til borgerne.

Betalingsperioden er normalt fra startdato til ophørsdato plus opsigelsesvarsel. Startdatoen svarer til indskrivningsdatoen, og ophørsdatoen er sidste dag, borgeren modtager ydelsen. I forbindelse med ophør af en plads bortfalder betalingspligten, hvis pladsen besættes til anden side inden udgangen af en betalingsperiode. Udbyder skal tilstræbe at besætte ledige pladser så hurtigt som muligt.

Flyttes en person fra et ekstraordinært tilbud, hvor der er aftalt en særskilt takst, kan udbyderen af tilbuddet have ekstra omkostninger forbundet med lukning af tilbuddet. Der kan indgås en aftale om betaling for et sådant tilbud ud over den faktiske ophørsdato, hvis udbyderen kan dokumentere omkostninger forbundet med lukning af tilbuddet.

Bilag 10: Takstberegning

Taksterne for 2015 skal være indberettet senest 1. november 2014. Indberetningen skal foretages i en database, som stilles til rådighed af Fælleskommunalt Socialsekretariat. Databasen vil være tilgængelig primo september 2014, og der udsendes vejledning til indberetningen senest medio august 2014.

Elementer i takstberegningen

Det er de samlede omkostninger, som skal lægges til grund for takstberegningen. De kan deles op i følgende kategorier:

1. Løn, der kan henføres til pågældende tilbud/ydelse.
2. Udvikling (uddannelse af personale, opkvalificering af tilbud mv.)
3. Administration (ledelse, administration, kontoromkostninger, edb mv.)
4. Hensættelser til tjenestemandspensioner
5. Andel af central ledelse og administration (overhead)
6. Tilsyn
7. Ejendoms – og kapitalomkostninger (vedligeholdelse/afskrivninger mv.)
8. Reguleringer i forhold til tidligere år (dækning af overskud/underskud)
9. Øvrige omkostninger og indtægter, der kan henføres til pågældende tilbud/ydelse. Dette er en ekstra kategori i forhold til bekendtgørelsen. I denne kategori placeres de omkostninger og indtægter, der ikke meningsfuldt falder ind under de øvrige hovedkategorier.

Nedenfor er anført, hvilke principper der lægges til grund for de enkelte kategorier.

Løn der kan henføres til pågældende tilbud/ydelse

Der henvises til den udarbejdede vejledning til takstberegning for en nærmere beskrivelse, som kan findes på www.socialsekretariatet.dk

Udvikling (uddannelse af personale, opkvalificering af tilbud mv.)

Her er der tale om to principielt forskellige omkostninger:

For det første omkostninger til kurser, efteruddannelse og kompetenceudvikling mv. samt udvikling af faglige profiler for personale ansat på tilbuddene.

For det andet omkostninger til udvikling udover almindelige kurser mv., fx midler til at frikøbe arbejdskraft på tilbuddet til gennemførelse af udviklingsprojekter. Der afsættes 0,5 % til dette formål. Med henblik på større udviklingsprojekter kan disse udviklingsmidler puljes på tværs af tilbud og driftsherre inden for følgende seks målgrupper:

- Tilbud til psykisk og fysisk handicappede voksne
- Tilbud til psykisk og fysisk handicappede børn
- Socialt truede børn og unge
- Socialt udsatte
- Socialpsykiatriske tilbud

- Specialundervisning

Administration (ledelse, administration, kontoromkostninger, IT mv.)

Her er der tale om lønomkostninger til ledelsen på tilbuddet samt løn til kontorpersonele m.v. ansat på tilbuddet (se vejledningen til takstskemaet ¹). Omkostninger til kontorhold, IT mv. medregnes ligeledes under "Administration". Tilbuddets andel af omkostninger til centrale IT-systemer, software m.v. finansieres dog via den fælles overhead på maksimum 4,5 %.

Indtægter (beboerbetaling, salg af ydelser)

Indtægter som følge af salg af produkter og ydelser herunder beboerbetalinger skal normalt modregnes i omkostningerne. Hovedprincippet er, at det i beregningen skal sikres, at udgifter kun finansieres én gang, enten via takstindtægter eller andre indtægter, dog skal beboerbetaling på § 107, 109 og 110 holdes uden for takstberegningen. Opkrævningen af den enkelte borger varetages, som udgangspunkt fortsat af tilbuddet med mindre andet aftales mellem udbyder og betalingskommunen. Såfremt borgeren ikke betaler eller skal betale den fulde beboerbetaling, sendes en regning til betalingskommunen på den manglende indtægt.

Ifølge bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006 er det kommunalbestyrelsen, der beslutter hvilke betalingsregler, der gælder for beboernes huslejebetaling ved ophør af leje. For Region Syddanmarks tilbud anvendes samme regler vedrørende ophør af beboernes huslejebetaling for tilbud drevet efter Serviceloven som anført i ovenstående afsnit om afregnings- og betalingsregler.

For Region Syddanmarks tilbud opkræves brugerbetaling efter ensartede regler.

Ejendomsudgifter

Det har ikke været muligt at gennemføre helt ensartede principper for dette område. Det er imidlertid afgørende, at den enkelte udbyder sikrer, at der ikke sker dobbeltindregning af udgifterne.

Her placeres omkostninger til normal indvendig vedligehold samt omkostninger til opvarmning, el, ejendomsskat, vand og forsikringer, der ikke betales af beboerne.

Derudover skal alle udgifter til bygningsvedligeholdelse over en årrække indregnes i taksterne. Dette kalkuleres efter driftsherrens regler. Ekstern husleje kan medtages. Der kan ikke medtages intern husleje, idet man skal anvende forrentning og afskrivning af bygningerne.

Reguleringer i forhold til tidligere år

Reguleringerne følger udbyderens overførselsregler. Overførte over-/underskud må dog maksimalt udgøre +/- 5 % af årets omkostningsbaserede budget. Ikke overførte over-/underskud skal indregnes i taksterne 2 år efter det år, som over/underskuddet vedrører ².

Der må ikke flyttes over- / underskud mellem tilbud medmindre der, jf. § 2 i "Bekendtgørelsen om omkostningsbaserede takster for kommunale tilbud", er tale om sammenlignelige tilbud, hvor der er beregnet en fælles takst.

I tilfælde af huslejetab i almene boliger indgår dette på lige fod med andre udgifter i tilbuddets regnskab.

¹ Vejledningen udsendes august 2014.

² Der er udarbejdet et vejledende fortolkningsbidrag vedrørende regulering af takster "Efterregulering af over- eller underskud i taksterne, se bilag 6. Se også www.Socialekretariatet.dk). I notatet er givet en række konkrete eksempler på håndtering af sådanne tilfælde, ligesom der er beskrevet principper for regnskabsafklæggelse.

Hvis en person er indskrevet i et midlertidigt botilbud og bevarer sin egen bolig under opholdet, skal huslejobetaling, herunder lys og varme, betales af betalingskommunen, jf. bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006.

Overhead

Her medregnes omkostningerne til direkte og indirekte overhead. Denne post skal dække en andel af løn til rådhuspersonale, politikere, kontorfaciliteter, kurser osv. til denne personalegruppe. Posten kan indregnes i taksterne for 2015 med et overheadtillæg. Overheadprocenten fastsættes af den enkelte udbyder, dog med en maksimumgrænse på 4,5 %. Overhead på særforanstaltninger/ enkeltmandsprojekter følger samme princip

- Overhead beregnes af:
 - Løn
 - Administration
 - Udvikling afsat i driftsbudgettet
 - Indtægter
 - Øvrige driftsudgifter
 - Ejendomsudgifter og husleje
 - Puljer
 - Forrentning og afskrivninger
 - Opsparede tjenestemandspensioner.

Tilsyn

De faktiske omkostninger til tilsyn indregnes.

Omkostninger til afskrivning og andre kapitalomkostninger

Der er tale om følgende omkostninger:

- Afskrivninger:
 - Omkostninger til afskrivning af bygninger, inventar, busser osv.
 - Andre kapitalomkostninger:
 - Forrentning af faste aktiver og andre mellemværender.

Indregningen af afskrivningerne sker konkret ud fra de budgetterede afskrivninger i det omkostningsbaserede budget. Ejendomsværdien for det enkelte tilbud i 2004 lægges til grund for afskrivningen. Dette betyder, at taksten for år 2015 skal indeholde afskrivninger af aktiver, der:

- Fremgår af delingsaftalen
- Er anskaffet siden opgørelsestidspunktet i delingsaftalen
- Forventes anskaffet inden udgangen af år 2015.

For bygninger opført før 1. januar 1999 lægges ejendomsværdien for 2004 til grund for afskrivningen. For bygninger opført eller erhvervet efter 1. januar 1999 tages udgangspunkt i købsprisen. Derudover foretages regulering i tilfælde af nyinvesteringer.

Et aktivs aktuelle værdi beregnes ved at trække den aktuelle værdi af afskrivningerne fra den oprindelig aktiverede værdi.

Konkret anvendes følgende kriterier:

- Renten til beregning af forrentning i 2015 fastlægges af den enkelte udbyder, men kan dog maksimalt være renten på et 20-årig fastforrentet inkonvertibelt lån i KommuneKredit pr.31. marts 2014. Renten på dette lån er 2,65 % p.a.
- Beregningsgrundlag for forrentningen er aktivers eller andre mellemværenders værdi budgetåret før, hvilket for 2015, vil sige værdien pr. 1.1.2015. Hertil kan tillægges værdien af nyanskaffelser i budgetåret, hvor forrentningen beregnes fra ibrugtagningstidspunktet. Hvis dette ikke gøres indgår nyanskaffelser i beregningsgrundlaget for forrentningen i de efterfølgende år.
- Bygninger afskrives over 30 år. For bygninger ibrugtaget før 1/1 2004, starter afskrivningsperioden den 1/1 2004. For bygninger ibrugtaget efter 1/1 2004 starter afskrivningsperioden fra ibrugtagningstidspunktet.
- Grunde skal ikke afskrives, men skal forrentes med samme rente som ovenfor.
- Når en kommune overtager et regionalt tilbud er det ejendomsværdien på overtagelsestidspunktet, der skal anvendes i takstberegningen og tilsvarende, hvis regionen overtager et kommunalt tilbud.
- Andre aktiver med en anskaffelsessum over 100.000 kr., og en levetid på mere end et år afskrives efter driftsherres regler på området og forrentes med samme rente som ovenfor.
Det skal sikres, at udgifter kun finansieres én gang så anskaffelser ikke både kan indregnes i driftsregnskabet og samtidig indregnes med forrentning og afskrivning i taksten.
- Byggeprojekter aktiveres efter driftsherres regler på området
- For almenyttige boliger skal servicearealernes afskrivning og forrentning indgå i taksten. Afskrivning og forrentning af boligdelen finansieres via huslejebetalingen og skal derfor ikke indgå i taksten.

Centralisering af driftsudgifter:

Udgifter, som bogføres centralt, men som vedrører driften, kan håndteres på flere måder:

1. Der kan laves en abonnementsordning, hvor der betales et abonnement for levering ydelserne. Ved en abonnementsordning skal det sikres, at den inden for kortere årrække hverken giver over- eller underskud. Endvidere skal sikres sammenhæng mellem udgifterne til abonnement og de faktiske leverede ydelser.
2. Der oprettes en centralt kontoplan som muliggør, at udgifterne kan bogføres ud på de enkelte tilbud. Der er således tale om at lave en central kontoplan, der matcher kontoplanen for institutionsniveauet med de arter, der er relevant for områder, der er centraliseret. De udgifter, der bogføres ud på det enkelte sted, skal enten direkte kunne henføres til stedet eller henføres til en fordelingsnøgle, som sikre sammenhæng mellem de bogførte udgifter og de faktisk leverede ydelser.

Udgifter der kan håndteres på ovennævnte måder, at er nok især udgifter til forbrugsafgifter, IT, telefoni og vedligeholdelse mv. I forhold til centralisering af administration kan en tredje metode anvendes:

3. Udgifterne til den administration, som er direkte relateret til driften, konteres på konto 5. Denne administration fastlægges som udgangspunkt, som de opgaver, der tidligere har været placeret på tilbuddet. Udgifterne til løsning af disse opgaver har således tidligere været en del af tilbuddenes driftsomkostninger og derfor ikke har været en del af overhead.

Udgifterne kan til brug for takstberegningen, fordeles ud på tilbud i forhold til en fordelingsnøgle, som sikre sammenhæng mellem ydelserne og de omkostninger, der indregnes i taksterne på de enkelte steder. Fordelingen kan f.eks. ske på baggrund af pladsantal, budgetstørrelse, tidsregistrering eller lignende.

I forhold til medarbejdere, der laver både "central" og "decentral" administration skal der ske en fordeling af udgifterne mellem de to områder på baggrund af en kvalificeret vurdering, der igen sammenhæng mellem omkostninger og ydelser.

Håndtering af byggesager

Udbyderen skal agere rettidigt i forhold til at informere handlekommuner og betalingskommuner om anlægsplaner, såvel nybyggeri som ombygning, der kan påvirke den fremtidige takst, på lige fod med andre planer om ændringer i serviceniveau. Derudover behandles takstændringer som følge af byggesager på samme måde som alle øvrige takstændringer.

Hensættelser til tjenestemandspension 2015

For forsikrede tjenestemænd anføres forsikringspræmien, mens omkostningerne til ikke forsikrede tjenestemandspensioner i 2015 fastsættes til 20,3 % af den pensionsgivende løn til den enkelte tjenestemand. Der skal korrigeres for de beløb, som allerede er indregnet i forbindelse med delingsaftalerne ved kommunalreformen.

Pensionsforpligtigelsen skal aktuariemæssigt opgøres mindst hvert 5. år. Hensættelserne på balancen skal herefter op- eller nedskrives, så den bogførte værdi svarer til den aktuariemæssige værdi. Op- og nedskrivningerne modposteres på balancen og føres derfor ikke tilbage til taksten.

I henhold til "Lov om tjenestemænd i folkeskolen" (den lukkede gruppe) af 17. september 1998 betaler staten udgiften til tjenestemænd ansat før 1.4.1992, og der kan derfor ikke indregnes hensættelser til tjenestemænd i de omkostningsbaserede takster på specialundervisningsområdet. For de i § 2 stk. 4 nævnte undtagelser, hvor den enkelte kommune afholder udgifterne, kan disse medtages. Enten kan udgifterne medtages som de faktiske udgifter i året eller som 3 % af lønudgiften til tjenestemænd i den lukkede gruppe, som en forsikringspræmie. Når der først er valgt at indregne 3 % kan man ikke efterfølgende gå tilbage og vælge de faktiske udgifter."

Belægningsprocent

Belægningsprocenten tages som et gennemsnit af de sidste to års belægningsprocenter suppleret med en konkret vurdering. Afviges der væsentlig fra dette, begrundes afvigelsen. Belægningsprocenterne bør maksimalt være 100 %, idet permanent overbelægning bør medføre korrektion af det normerede antal pladser.

Takstberegning på specialundervisningstilbud, hvor eleverne bor på skolen (kostskoler)

På specialundervisningstilbud, hvor eleverne som hovedregel indskrives for et år af gangen, og hvor eleverne bor på skolen, beregnes taksten for henholdsvis undervisningstilbuddet og døgntilbuddet på grundlag af 11 måneder. Skoleåret starter den 1. august og slutter den 30. juni. Juli er betalingsfri.

På tilbud for børn og unge med sociale problemer, SEL § 67, stk. 1, hvor der er en intern skole, men hvor de unge får ophold på et hvilket som helst tidspunkt af året, følges de almindelige takstberegningsregler for såvel undervisningstilbuddet som døgntilbuddet, hvor taksten beregnes pr. døgn/dag på grundlag af 365 dage i året.

Indtægtsdækket virksomhed

Indtægtsdækket virksomhed, som fx. ydelser, der leveres til VISO, konsulentytelser og projekter mv., skal ikke indgå i takstberegningsgrundlaget, da ydelserne ikke skal finansieres via taksterne.

Finansiering af befordring til og fra dagtilbud og specialundervisningstilbud

Taksten skal som udgangspunkt indeholde alle delydelser i "tilbudspakken", dog undtaget befordring, jf. BEK 483 af 19. maj 2011. Disse udgifter skal afholdes af den enkelte betalingskommune. Det er op til den enkelte udbyder og handlekommunerne at aftale kørselsordninger, herunder om udbyder etablerer fælles kørselsordninger samt hvordan den enkelte kørselsordning konkret beregnes, hvordan aftalen kan opsiges m.v. Det afgørende er, at befordringsudgiften afholdes særskilt for hver enkelt borger, samt at handlekommunerne for hver enkelt borger tager stilling til, om man ønsker at indgå i kørselsordninger eller selv ønsker at varetage kørslen. Reglen gælder for såvel tilbud efter serviceloven som for specialundervisningstilbud.

Hvis driftsherren selv varetager hele det administrative arbejde i forbindelse med en kørselsordning, kan der beregnes overhead op til den maksimale generelle overheadprocent. Hvis leverandøren af kørselsordningen helt eller delvist administrerer kørselsordningen, skal overheaden reduceres tilsvarende. Det er en forudsætning, at udgiften til administration af kørsel kun afholdes én gang og maksimalt med den generelle overheadprocent.

Driftsherren fremsender en afregning for kørslen sammen med den øvrige afregning.

Objektiv finansiering af særlige tilbud

Der er objektiv finansiering af enkelte lands- og landsdelsdækkende tilbud i Syddanmark. Det drejer sig om den sikrede institution Egely i Middelfart samt specialskolen, Center for Høretab. Der henvises til bekendtgørelse nr. 781 af 6. juli 2006 om principper for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud samt bekendtgørelse nr. 18 af 15. januar 2013 om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.

Bilag 11: Notat om sociale tilbud, der har behov for særlig opmærksomhed

I forbindelse med vedtagelse af rammeaftalen for 2012 har de 22 byråd og Region Syddanmark aftalt at samarbejde om højt specialiserede sociale tilbud. Konkret indebærer aftalen blandt andet, at der fælleskommunalt kan imødekommes enkelte kommuners og regionens sociale tilbud en særlig opmærksomhed.

Baggrunden er, at der kan være behov for, at indstille et tilbud til en særlig opmærksomhed for at understøtte, at tilbud med en særlig specialisering rettet mod en lille målgruppe af borgere i Syddanmark kan fastholde en faglig og økonomisk bæredygtighed, også i perioder med større udsving i belægningen. Af Udviklingsstrategien fremgår det også, at hvor der er særlig behov for en samlet faglig ekspertise, samarbejdes om opgaverne, mellem kommuner og mellem kommuner og region.

Dette notat opstiller et forslag til en proces for iværksættelse af særlig opmærksomhed på konkrete sociale tilbud, der er i risiko for lukning, men fremadrettet vurderes at være ønskeligt at have til rådighed i Syddanmark. Processen omkring særlig opmærksomhed til særligt udsatte tilbud, vil være en flertrinsproces;

Trin 1: Kommunen eller Region Syddanmark med det aktuelle tilbud indstiller tilbuddet til behandling i Socialdirektørforum.

Trin 2: Beslutningsforløb for den indstillende kommune eller region samt for Socialdirektørforum og KKR. Med mulighed for nedsættelse af en taskforcegruppe ved behov for en yderligere kortlægning af sagen.

1. Indstilling af ønske om særlig opmærksomhed for et tilbud til Socialdirektørforum

Hvis en udbyder ønsker, at et tilbud omfattes af en særlig opmærksomhed, skal den pågældende socialdirektør sende en anmodning til Socialdirektørforum, hvor behovet for en særlig opmærksomhed beskrives. Heri skal indgå en beskrivelse af overordnede økonomiske data, bl.a. udvikling i belægningen.

Socialdirektørforum kan på baggrund af henvendelse fra en kommune eller regionen igangsætte en vurdering af det pågældende tilbud. Vurderingen skal forholde sig til følgende:

1. Vurderes der at være tale om et tilbud, der fremadrettet hensigtsmæssigt skal være til rådighed i Syddanmark for at kunne tilgodese behov for behandling/tilbud til regionens borgere? Heri skal indgå en vurdering af tilstedeværelsen af tilsvarende tilbud i

Syddanmark/den samlede kapacitet af den pågældende tilbudstype. Det kan også indgå i overvejelserne, om kapacitet beliggende i andre regioner vurderes at være tilstrækkelig. Desuden bør indgå en vurdering af baggrunden for faldet i efterspørgslen (hvilke tilbud får borgerne som alternativ?)

I vurderingen indgår en forudsætning om, at leverandørerne af alle tilbud, der er omfattet af styringsaftalen på det sociale område, i forvejen selv har ageret som en økonomisk ansvarlig leverandør /jævnfør Styringsaftalen), herunder vurderet følgende muligheder for at løse tilbuddets økonomiske udfordringer: lukning af pladser, besparelser, organisatoriske ændringer der kan nedbringe omkostninger, f.eks. samdrift med andre tilbud, fællesledelse mm.)

2 Beslutningsforløb for den indstillende kommune eller region samt for Socialdirektørforum og KKR

Vurderingen foretages af Socialdirektørforum.

Der er til Socialdirektørforum opstillet en værktøjskasse (bilag 1), der kan danne afsæt for en vurdering af det pågældende tilbud. Listen er ikke udtømmende.

Socialdirektørforum skal tage stilling til, om der er grundlag for en særlig opmærksomhed samt i bekræftende fald opstille mulige forslag til, hvordan den særlige opmærksomhed udmøntes. Der skal i udmøntningen som minimum angives to muligheder, hvoraf minimum ét ikke er udgiftsdrivende. Der er som støtte herfor opstillet en ikke-udtømmende liste over mulige forslag (bilag 1).

Ved behov, kan der nedsættes en faglig taskforce

Finder Socialdirektørforum det nødvendigt, kan der i særlige sammenhænge nedsættes en stående arbejdsgruppe, der består af repræsentanter fra kommuner og region med økonomisk, og faglig (pædagogisk) baggrund. Denne taskforce kan eksempelvis bestå af 1-2 faglige konsulenter, 1-2 økonomiske konsulenter samt 1 forvaltningsrepræsentant fra den pågældende leverandør (vil bl.a. lette tilvejebringelsen af oplysninger). Efter den nedsatte taskforcegruppe har kortlagt problemstillingen og eventuelt kommet med løsningsforslag, skal denne lave en indstilling til behandling i Socialdirektørforum og KKR.

Taskforcegruppens vurdering skal foreligge på efterfølgende socialdirektørmøde i forhold til det møde hvor en anmodning er rejst. Dette med henblik på at sikre en relativ hurtig stillingtagen af hensyn til den konkrete leverandør og den samlede økonomi.

Indstilling fra Socialdirektørforum til leverandør

Vurderingen af tilbuddet fremsendes til leverandøren (indstillende kommune eller regionen). Såfremt den indstillende kommune eller regionen fortsat ønsker en særlig opmærksomhed til det pågældende tilbud, fremsendes en anmodning til Socialdirektørforum sammen med Socialdirektørforums vurdering og kommunens eller regionens egne bemærkninger. Socialdirektørforum behandler herefter indstillingen forud for behandling i kredsen af Kommunaldirektører og KKR.

Bilag 1

Værktøjskasse til vurdering af tilbud med særlig opmærksomhed

<i>Kilder til vurdering af økonomiske samt faglige/pædagogiske forhold</i>

○ Tilsynsrapporter fra det aktuelle tilbud○ Eventuelle brugertilfredshedsundersøgelser eller pårørendeundersøgelser○ Er tilbuddet VISO-leverandør?○ Målgruppestørrelse/hyppighed○ Pladskapacitet i Syddanmark + evt. på landsplan, til målgruppen○ Evt. kontakt med tidligere brugerkommuner om baggrund for faldende efterspørgsel efter pladser

Mulige forslag til støtte af tilbud med særlig opmærksomhed

Forslag der som udgangspunkt ikke har omkostninger for kommunerne:

- Mulighed for at trække på fagligt og økonomisk Task force/rejsehold der bliver nedsat ud fra en konkret sag. I den forbindelse kan det afdækkes, hvorvidt tilbudet fremadrettet bør samdriftes med andre tilbud evt. med en anden driftsherre
- **Samarbejde mellem kommuner og evt. regionen om udvikling af indholdet i tilbuddet**, herunder vidensdeling om særlige pædagogiske forhold, udskilning af konsulenttydelser (ændret organisering af drift)
- **Forlængede opsigelsesvarsler**
Forlængede opsigelsesvarsler vil alene forudsætte en forlænget planlægningshorisont i forhold til tilbud til borgerne. Samtidig vil det medføre større overensstemmelse mellem, hvem der anvender et tilbud og hvem, der afholder udgifterne, ligesom det vil kunne have en udgiftsdæmpende virkning samlet set for socialområdet (da omkostninger ved tilpasninger af personaleressourcer herved kan reduceres) Aktuelle brugerkommuner bør høres inden de pålægges forlængede opsigelsesvarsler.

Forslag der har omkostninger for kommunerne

- **Lavere budgetteret belægningsprocent**
Dette indebærer reelt en takststigning for tilbuddet – denne bør i disse eventuelle/meget få særlige tilfælde udelades af takstanalysen)
- **Objektiv finansiering (eventuel delvis)**

Bilag 2

Tilbud der kan tildeles en særlig opmærksomhed

Kommune	Tilbud
Assens Kommune	Asabo
Assens Kommune	Duedalen
Faaborg- Midtfyn Kommune	Solskrænten
Kolding Kommune	Kvindehuset, Kolding Krisecenter
Nyborg Kommune	Sølyst
Odense Kommune	Incestcenter Fyn
Odense Kommune	Minibo, Lindegården,
Odense Kommune	Bjerggårdshaven,
Region Syddanmark	Æblehaven
Region Syddanmark	Pomonahuset,
Region Syddanmark	Egely
Region Syddanmark	Center for Høretab
Region Syddanmark	Center for Misbrug og Socialpsykiatri -afdeling i Toftlund: tilbud til misbrugere med psykiatriske problemstillinger
Region Syddanmark	Autismecenter Holmehøj, afdeling B i Kværndrup
Sønderborg Kommune	Rendbjerghjemmet
Varde Kommune	Lunden
Vejle Kommune	Spurvetoften
Vejle Kommune	Skansebakken
Aabenraa Kommune	Botilbuddet Skovbo